

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи
для студентів напряму підготовки
6.030505 – Управління персоналом та економіка праці
усіх форм навчання

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
управління персоналом та економіки праці
Протокол № 8
від «23» січня 2015 р.

Управління персоналом. Методичні вказівки до виконання курсової роботи для студентів напряму підготовки 6.030505 Управління персоналом та економіка праці усіх форм навчання/ Укл.: Кичко І.І., Ільєнко Р.В., Хмелєвський С.М., Холодницька А.В., Черниченко О.І., Борисенко Л.І., Веремієнко Т.Г. – Чернігів: ЧНТУ, 2015. – 33 с.

Укладачі: Кичко Ірина Іванівна, доктор економічних наук, доцент
Ільєнко Ростислава Василівна, кандидат економічних наук,
Хмелєвський Сергій Миколайович, кандидат економічних наук,
Холодницька Алла Вячеславівна, кандидат економічних наук,
доцент
Черниченко Олександр Іванович, старший викладач
Борисенко Людмила Іванівна, старший викладач
Веремієнко Тетяна Григорівна, асистент

Відповідальний за випуск: Кичко Ірина Іванівна, завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці, доктор економічних наук, доцент

Рецензент: Бондар Василь Васильович, кандидат економічних наук, професор кафедри соціальної економіки та ринкових відносин Чернігівського національного технологічного університету

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Мета і завдання курсової роботи.....	5
2 Тематика курсових робіт.....	6
3 Структура курсової роботи, основні етапи її виконання.....	6
4 Вимоги до оформлення курсової роботи.....	10
4.1 Оформлення таблиць.....	12
4.2 Оформлення формул.....	13
4.3 Оформлення рисунків.....	13
4.4 Оформлення додатків.....	14
4.5 Оформлення посилань у тексті.....	14
5 Критерії оцінки курсової роботи.....	14
6 Організація захисту курсової роботи.....	16
Рекомендована література.....	18
Додатки.....	21
Додаток А – Рекомендована тематика курсових робіт.....	21
Додаток Б – Зразок титульного листа курсової роботи.....	23
Додаток В – Зразок оформлення змісту курсової роботи.....	24
Додаток Г – Зразок оформлення бібліографічного опису у списку літературних джерел.....	25
Додаток Д – Зразок оформлення таблиці.....	29
Додаток Е – Зразок оформлення рисунку.....	30
Додаток Ж – Зразок відгуку на курсову роботу.....	31

ВСТУП

Курсова робота, виконання якої студентами 4-го курсу спеціальності «Управління персоналом та економіка праці» передбачено навчальним планом, повинна сприяти закріпленню і поглибленню знань, умінь і навичок з дисципліни «Управління персоналом», одержаних у процесі навчання. Написання і захист курсової роботи є важливим етапом вивчення навчальної дисципліни.

У результаті написання курсової роботи студент повинен засвоїти необхідні навички наукової-дослідної роботи, оволодіти методами аналізу, обробки інформації, узагальнення теоретичних та практичних основ діяльності об'єкта дослідження, поглибити, розширити та закріпити знання за обраною темою.

Курсова робота відображає результати наукового дослідження проведеного студентом самостійно. У ній студент повинен показати вміння грамотно і аргументовано висвітлювати власні думки, обґрунтовувати пропозиції, правильно і вільно користуватись як загальноприйнятою економічною, так і фаховою термінологією.

Підготовка курсової роботи спрямована на обґрунтування пропозицій з досліджуваних проблем.

Дисципліна «Управління персоналом» тісно взаємопов'язана з такими курсами, як «Менеджмент», «Економіка праці і соціально-трудова відносини», «Організація праці», «Управління трудовим потенціалом», «Нормування праці» та інші.

1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – важливий етап навчального процесу та науково-дослідної роботи студента, її виконання сприяє поглибленому ознайомленню з державними законодавчими актами і програмними документами, науковими працями вітчизняних та закордонних вчених, статистичними та звітними матеріалами щодо проблеми дослідження. При цьому студенти набувають навичок самостійного пошуку необхідних інформаційних джерел та матеріалів, їх аналізу та узагальнення, писемного викладання теоретичних і практичних питань по одній з економічних проблем.

Мета виконання курсової роботи – допомогти майбутнім фахівцям, застосовуючи набуті знання з управління персоналом, формувати уміння щодо розроблення та здійснення кадрової політики, забезпечення цілеспрямованого використання персоналу організації, дати уявлення про закономірності формування управління персоналом організації, показати принципи, форми, засоби та умови їх реалізації, закріпити знання з організації праці різних категорій персоналу, поглибити набуті навички з нормування праці та ефективності роботи працівників різних професій та спеціальностей, оволодіти методикою розрахунку трудових показників.

Досягнення поставленої мети обумовлює виконання таких завдань:

- систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань з управління персоналом, набуття навичок самостійного, творчого використання цих знань у науковій діяльності;

- дослідження процесів управління та практичне застосування отриманих знань при вирішенні конкретних завдань;

- оволодіння методами наукових досліджень, узагальнення та логічного викладу матеріалу, виконання техніко-економічних розрахунків, формулювання висновків та пропозицій щодо удосконалення вирішення проблематики дослідження.

Курсова робота повинна відповідати таким вимогам:

- бути самостійним дослідженням, присвяченим вирішенню актуальних питань управління персоналом;
- мати чітку та логічну послідовність побудови роботи і викладу матеріалу;
- містити елементи наукової новизни, обґрунтованість висновків і пропозицій, які сприятимуть ефективному вирішенню поставлених в роботі завдань;
- відповідати загальноприйнятим вимогам і правилам оформлення науково-дослідних робіт.

2 ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Тема курсової роботи вибирається студентом самостійно із рекомендованого списку, розробленого і затвердженого кафедрою управління персоналом та економіки праці, що наведений в додатку А.

За узгодженням із науковим керівником студент може запропонувати іншу тему дослідження, обґрунтувавши доцільність цього вибору (наприклад, наявністю фактичного матеріалу за місцем роботи).

При виборі теми курсової роботи необхідно враховувати її актуальність, ступінь дослідження в наукових працях, наявність публікацій у науково-методичній та періодичній літературі, практичну значимість, зацікавленість студента в дослідженні даної тематики.

3 СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ, ОСНОВНІ ЕТАПИ ЇЇ ВИКОНАННЯ

Процес виконання курсової роботи включає наступні етапи:

- вибір теми;
- підбір та опрацювання літератури;
- складання плану роботи;

- збір фактичного матеріалу;
- написання роботи;
- підготовку і захист курсової роботи.

Написанню курсової роботи передують складання плану, в якому відображається зміст та суть проблеми за обраною темою, її складність та логіка дослідження. План складається студентом самостійно і погоджується з науковим керівником. У процесі дослідження до змісту роботи можуть бути внесені зміни та доповнення, які узгоджуються з керівником.

Курсова робота повинна мати певну логіку побудови, послідовність, завершеність. Загальний обсяг курсової роботи має бути в межах 35–45 сторінок друкованого тексту. До загального обсягу курсової роботи не входять додатки, список використаних джерел.

Рекомендована структура курсової роботи:

- титульний лист (додаток Б);
- зміст (додаток В);
- вступ;
- основна частина роботи, яка поділяється на розділи і параграфи;
- висновки;
- перелік посилань;
- додатки.

Титульний лист є першою сторінкою курсової роботи та містить інформацію про: навчальний заклад, де виконується курсова робота; ідентифікує навчальну дисципліну; тему дослідження; автора роботи та наукового керівника; результати захисту курсової роботи.

Зміст курсової роботи містить вступ, послідовно перелічені назви всіх розділів, параграфів, висновки, перелік посилань, додатки та розміщується на другій сторінці курсової роботи.

У вступі слід обґрунтувати актуальність обраної теми, її теоретичне та практичне значення, сформулювати мету та основні завдання дослідження, визначити методи дослідження, які використовуються при написанні роботи,

надати перелік авторів, роботи яких склали основу для підготовки матеріалів дослідження.

Обсяг вступу повинен складати 2-3 сторінки.

Основна частина курсової роботи повинна складатись з 3-х розділів.

У першому розділі розглядаються теоретичні питання з обраної теми, проводиться дослідження науково-методичної літератури, аналізуються різні погляди вчених і спеціалістів, ступінь розробки теми курсової роботи у монографічних дослідженнях, у законах України, постановах Кабінету Міністрів, наказах профільних міністерств, інструкціях та положеннях та обґрунтовується власна точка зору на вирішення проблем дослідження. Систематизуються економічні показники, за допомогою яких буде здійснюватись аналіз статистичних даних у другому розділі роботи. Обов'язковим є посилання на використану літературу, цитати, ідеї, іншу інформацію, яка використана в роботі.

Обсяг розділу 11-15 сторінок.

Другий розділ курсової роботи має аналітико-дослідницький характер. Забезпечуючи логічну послідовність дослідження, він повинен поєднати викладені теоретичні засади та вміння використовувати обрані методи дослідження і певний методичний інструментарій.

У цьому розділі розкривається сучасний стан предмета вивчення на обраному об'єкті дослідження; здійснюється аналіз та якісна оцінка факторів, що обумовили динаміку окремих показників.

Враховуючи сучасну інформатизацію та комп'ютеризацію, обов'язковим є використання у курсовій роботі сучасних інформаційних технологій, прикладного програмного забезпечення. Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми, схеми мають супроводжуватися тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність та стан явищ і процесів, що спостерігаються на об'єкті дослідження, розкрити їх особливості та тенденції розвитку. При написанні другого розділу курсової роботи повинні даватися посилання на останні видання й публікації.

Обсяг розділу 14-18 сторінок.

У третьому розділі обов'язково наводяться конкретні рекомендації, пропозиції щодо удосконалення предмета дослідження, його інформаційного, методичного та організаційного забезпечення із врахуванням результатів аналізу, здійсненого у другому розділі.

Цей розділ повинен містити пропозиції щодо вдосконалення діяльності об'єкта дослідження відповідно до мети та завдань дослідження.

Обсяг розділу 11-15 сторінок.

У висновку в короткій формі зазначаються найбільш важливі теоретичні та практичні результати проведеного дослідження, зокрема, формулювання і аналіз проблеми, рекомендації щодо наукового та практичного використання отриманих результатів для підвищення ефективності діяльності об'єкту дослідження, а також економічний ефект від впровадження запропонованих заходів. Висновки включають чітко сформульовані і обґрунтовані пропозиції щодо вирішення проблем з теми курсової роботи, які студент буде захищати як результат виконання ним роботи.

Обсяг висновків – 3-4 сторінки.

До списку використаної літератури вносяться всі використані при написанні роботи джерела інформації: законодавчі та нормативні акти, статистична інформація, підручники, навчальні посібники, періодичні видання. Джерела інформації подаються в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Список використаних джерел свідчить про ступінь обізнаності студента з проблематикою теми роботи. До списку не включаються ті джерела, на які немає посилань у тексті і які фактично не були використані студентом. У роботі повинно бути використано не менше 25 літературних джерел.

Кожне джерело нумерується і записується із абзацу. Приклад оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел приведено в додатку Г.

До додатків може бути віднесений допоміжний матеріал, який був використаний у роботі, але не відображений у тексті (розрахункові таблиці,

зразки документів, графіки, схеми, інформативні та ілюстративні матеріали, які займають повну сторінку тощо). Додатки слід позначати великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, на які робляться посилання по тексту курсової роботи.

Результатом виконання курсової роботи є написання першого варіанту, який подається студентом для ознайомлення своєму науковому керівнику.

4 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсову роботу виконують за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (297x210 мм), 14-го розміру шрифту з інтервалом 1,5 із кількістю абзаців на сторінці не більше 5. Перед текстом курсової роботи розміщують титульний лист (додаток А) та відгук (додаток Ж), підписані науковим керівником.

Необхідно дотримуватися таких розмірів відступів: зліва – 30 мм для підшивки і зауважень, справа – 10 мм, знизу і зверху – 20 мм. Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту роботи.

Під час виконання курсової роботи необхідно дотримуватись рівномірної щільності тексту, контрастності й чіткості зображення. Лінії, літери, цифри та інші знаки мають бути чіткі, не розпливчасті, однаково чорними впродовж усієї курсової роботи.

Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення машинописним способом або від руки. Виправлене повинно бути чорного кольору.

Скорочення слів і словосполучень у курсовій роботі має здійснюватись відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

Заголовки розділів друкують великими літерами по центру. Заголовки підрозділів друкують маленькими буквами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку наприкінці заголовка не ставлять.

Наприклад:

ВСТУП

або

1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ОРГАНІЗАЦІЯХ

1.1 Поняття, принципи та завдання управління персоналом

Перенесення слів у заголовку розділу не допускається. Кожний розділ починається з нової сторінки. Текст підрозділів пишеться в межах одного розділу без розриву.

Відстань між заголовком розділу і підрозділу - 1 рядок, між заголовком підрозділу і текстом курсової роботи - 1 рядок.

Не допускається розміщення назви розділу, параграфу в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Сторінки нумеруються арабськими цифрами. На титульному листі номер не ставиться, на наступних сторінках - у правому верхньому кутку без крапки (наскрізна нумерація з додатками).

Протягом всього тексту повинна бути одноманітність термінів, позначень, умовних скорочень та символів. Терміни повинні відповідати діючим стандартам.

У змісті (додаток В) вказують номери сторінок, з яких починаються розділи, підрозділи.

Всі наведені цитати, цифрові дані та іншу інформацію, запозичену з літературних джерел, необхідно чітко виділяти із посиланням на джерело (порядковий номер за списком використаних джерел), із зазначенням сторінки у квадратних дужках. Наприклад: [25, с.77]; [15, с.183].

При наявності у тексті переліку складових частин, фактів і таке інше, їх слід нумерувати порядковою нумерацією арабськими цифрами із дужкою, наприклад: 1), 2), і друкувати малими літерами із абзацного відступу.

4.1 ОФОРМЛЕННЯ ТАБЛИЦЬ

Таблицю слід розміщувати одразу після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті: "див. табл. 2.1". Кожна таблиця повинна мати назву, яку потрібно писати малими літерами (крім першої прописної). Назва розміщується над таблицею, має бути стислою і відображати зміст таблиці.

Таблиці нумеруються послідовно арабськими цифрами в межах кожного розділу (номер таблиці включає номер розділу і порядковий номер таблиці). При переносі частини таблиці на наступний аркуш зазначають: "Продовження табл. 2.1" (додаток Д).

Заголовки граф починають з великих літер, а підзаголовки - із малих, якщо вони складають одне речення із заголовком. Для скорочення тексту заголовків і підрозділів граф окремі поняття допускається замінити літерними позначеннями, якщо вони пояснені в тексті, або приведені на малюнках.

Якщо цифрові дані в графах таблиці виражені в різних одиницях виміру, то їх указують в заголовках кожної графи. Якщо всі показники розміщені в таблиці, виражені в одній і тій же одиниці виміру, скорочене визначення одиниці виміру розміщують над таблицею в заголовку.

Графу "Номер з/п" у таблицю включати не слід, за винятком випадків, коли на ці номери є посилання.

Якщо текст, що повторюється в графі таблиці складає одне слово, то замість нього ставлять лапки, якщо із двох і більше слів то при першому повторі пишуть "те ж", а потім ставлять лапки. Ставити лапки замість цифр, знаків, математичних символів, які повторюються, не допускається. Якщо цифрові, або інші дані в таблиці не приводяться, замість них ставлять прочерк.

Значення показників у таблиці потрібно розміщувати так, щоб числа були вирівняні по правій стороні. Числові значення величин в одній графі повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Невеликі за значенням числа проводяться в вигляді десяткових дробів.

4.2 ОФОРМЛЕННЯ ФОРМУЛ

Формули та рівняння розміщуються безпосередньо за текстом, в якому вони згадуються по середині рядка. До і після кожної формули чи рівняння залишається один вільний рядок.

Наведені в курсовій роботі формули нумерують (при наявності на них посилань (наприклад: “див. формулу 1.1”)) подвійною нумерацією арабськими цифрами в межах кожного розділу. Нумери вказують з правої сторони аркуша на рівні формули в круглих дужках, наприклад (1.1) - перший розділ, перша формула. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід наводити під формулою у тій самій послідовності, в якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перед поясненням першого символу пишуть з абзацу слово "де" без двокрапки.

Наприклад:

$$Y = X * \frac{1 - \left[\frac{1}{(1+r)^n}\right]}{r}, \quad (1.1)$$

де, Y – інвестиції в людський капітал, грн.;

X – щорічний доход, грн.;

r – ставка дисконтування, %;

n – кількість років.

4.3 ОФОРМЛЕННЯ РИСУНКІВ

Ілюстрації (малюнки, графіки, схеми, діаграми) позначають словом "Рисунок". Ілюстрації необхідно розміщувати в роботі безпосередньо після тексту, де вони відзначаються вперше або, якщо не дозволяють їх розміри, на наступній сторінці.

При необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (умовні позначення, пояснення). Ілюстрації повинні мати назву, яку розташовують під ілюстрацією після пояснювальних даних разом з номером ілюстрації (див.

додаток Е). Нумерація ілюстрацій проводиться арабськими цифрами в межах розділу, наприклад: Рисунок 1.2 (другий рисунок першого розділу).

4.4 ОФОРМЛЕННЯ ДОДАТКІВ

Кожний додаток починається з нового аркуша і повинен мати заголовок, який відображає його зміст. З абзацу пишуть слово "Додаток". Додатки мають наскрізну одинарну нумерацію (в межах усієї роботи) великими літерами української абетки, наприклад: "Додаток А". На додатки у тексті обов'язково слід робити посилання.

4.5. ОФОРМЛЕННЯ ПОСИЛАНЬ У ТЕКСТІ

Посилання в тексті роботи на літературні джерела необхідно позначати в кінці речення порядковим номером за переліком посилань, записаним у квадратних дужках, наприклад, «... у роботах [1-7] ...». При посиланні на рисунки, таблиці, формули, вказують їх порядковий номер, наприклад: на рисунку 2.1; дивись рисунок 2.1; у таблиці 2.1; за формулою (2.1); у формулі (2.1).

5 КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота, яка відповідає викладеним у методичних рекомендаціях вимогам, оцінюється для студентів за стобальною шкалою з врахуванням наступних критеріїв:

Таблиця 5.1 – Критерії оцінки курсової роботи

Критерії	Бали
Оцінка структури роботи (повнота розкриття теми у змісті)	60 балів
Оцінка теоретичного рівня роботи	
Повнота розкриття основних питань теми	
Наявність прикладів, розрахунків, аналізу, порівнянь	
Характеристика аналітичного рівня роботи	
Ілюстративність роботи: наявність таблиць, рисунків	
Відповідність вступу та висновків вимогам, які викладено в методичних вказівках по написанню курсової роботи	
Оцінка повноти та правильності складання переліку посилань	
Відповідність оформлення роботи вимогам стандартів та правил	
Виконання календарного плану написання роботи	
Оцінка доповіді студента при захисті роботи	40
Оцінка відповіді студента на додаткові запитання	балів
Всього	100

Співвідношення 100-бальної шкали оцінювання написання та захисту курсової роботи зі шкалою ECST та 5-бальною шкалою оцінки наведено нижче.

Таблиця 5.2 – Шкала оцінювання успішності студентів

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою навчального закладу, балів	Оцінка за шкалою ECTS
5 – „відмінно”	100-90	A
4 – „добре”	89-82	B
4 – „добре”	81-75	C
3 – „задовільно”	74-67	D
3 – „задовільно”	66-60	E
2 – „незадовільно”	59-35	FX
2 – „незадовільно”	до 34	F

Робота може бути оцінена на **"відмінно"** в тому разі, якщо в ній розкрита сутність проблеми дослідження, її актуальність, приведений огляд монографічної і періодичної літератури, статистичні матеріали. Робота містить аналіз проблеми, розрахунки та обґрунтування рішень щодо вдосконалення методів вирішення проблеми, заявленої в рамках обраної теми. Виконані вимоги щодо оформлення роботи.

Оцінка **"добре"** виставляється якщо в роботі недостатньо обґрунтовані пропозиції автора щодо вдосконалення ефективності діяльності об'єкту дослідження, інші вимоги, які були перелічені в попередньому пункті виконані.

Оцінка **"задовільно"** виставляється у разі, якщо робота поверхово висвітлює зміст теми дослідження, не містить обґрунтованих рекомендацій по вирішенню проблем дослідження. Мають місце помилки в оформленні роботи.

Робота оцінюється на **"незадовільно"** та повертається на доопрацювання, якщо автор не розкрив зміст теми, не залучив практичний матеріал до аналізу проблеми дослідження та допустив помилки при викладенні змісту питань та оформленні роботи.

6 ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота подається на кафедру для перевірки науковим керівником не пізніше ніж за місяць до екзаменаційної сесії. Якщо робота виконана і оформлена правильно, то науковий керівник пише відгук (зразок бланку подано у Додатку Ж) і допускає курсову роботу до захисту.

Курсова роботи до захисту не допускається, якщо вона:

- подана науковому керівникові на перевірку з порушенням строків, установлених календарним планом;
- написана на тему, яка своєчасно не була затверджена по кафедрі;
- виконана не самостійно;
- має незаповнені табличні форми та бланки у практичній частині;
- побудова структури не відповідає вимогам;

– не містить рекомендацій автора щодо покращення роботи соціальної установи.

Заключним етапом є захист курсової роботи. Він проводиться у строки, визначені деканатом. Курсові роботи захищають перед комісією, призначеною кафедрою. Студент по результатам дослідження готує ілюстративний матеріал для членів комісії та презентацію в програмі PowerPoint. Студенту надається слово для викладання змісту дослідження (до 7 хвилин).

Під час захисту курсової роботи студент має виявити глибокі знання з вивчених розділів курсу, вміти розкрити зміст розглянутих у курсовій роботі положень і відповісти на поставлені членами комісії запитання. За результатами захисту комісія може уточнити попередню оцінку курсової роботи, що її запропонував рецензент.

Рекомендована література

Основна:

1. Аудит и контроллинг персонала организации : учеб. пособие / под ред. проф. П.З. Шлендера. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Вузовский учебник, 2010. — 262 с.
2. Базаров Т.Ю. Управління персоналом. Практикум М.: Юніті-Дана, 2009. - 240 с.
3. Веснин В.Р. Управление персоналом в схемах : учеб. пособие / В.Р. Веснин. — М.: Проспект, 2009. — 96 с.
4. Виноградський МД. Управління персоналом : навч. посіб. / М.Д. Виноградський, А.М. Виноградська, О.М. Шкапова. — 2-ге вид. — К. : Центр учбової літератури, 2009. — 502 с.
5. Дороніна М.С. Управління економічними та соціальними процесами підприємства: Монографія /Майя Степанівна Дороніна. – Харків : ХДЕУ, 2003. – 444 с.
6. Колосова Р.П. Экономика персонала : учебник / Р.П. Колосова, Т.Н. Василюк, М.В. Артамонова, М.В. Луданик. — М. : ИНФРА-М, 2009. — 896 с.
7. Сперанский В.И. Современные технологии управления персоналом / В.И. Сперанский. – М. : Альфа-Пресс, 2008. – 496 с.
8. Технология управления персоналом / П.В. Журавлев, С.А. Карташов, Н.К. Маусов, Ю.Г. Одегов. – М.: Экзамен, 1999. – 576 с.

Додаткова:

1. Базарова Т. Ю., Б. Л. Еремина Б. Л. Управление персоналом: Учебник для вузов/Под. ред. Т. Ю. Базарова, Б. Л. Еремина. — М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 2002. — 423 с.
2. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: Навч. посібник. – Київ: Професіонал, 2006.
3. Беззубко Л.В. Управління трудовими конфліктами : навч. посіб. / Л.В. Беззубко, А.Г. Зюнькін, А.В.Калина. – К. : МАУП, 2004. – 256 с.
4. Бичкова А.В. Управління персоналом: Навчальний посібник. - Пенза: Вид-во Пенза. держ. ун-ту, 2005. - 137 с.
5. В пошуках ефективного керування / [Руссу В.М., Пеструхов М.О., Жила К.Д. та ін.] ; під заг. ред. проф. Г.В. Ангелова. – Одеса : Аспект, 2002. - 292 с.
6. Васильєв В.В., Борисова Ю.В Світовий досвід управління персоналом, Дніпропетровськ, 2002.
7. Васильченко Ю. Л. Механизмы времени. Тайм-менеджмент: теория, практикум / Васильченко Ю. Л. – К. , 2001.
8. Веснин В.Р. Управление персоналом: теория и практика : учебник / В.Р. Веснин. — М. : Велби : Проспект, 2007. — 688 с.
9. Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. Управління персоналом: навч. Посібник для вищ.навч.закл. -2-ге вид.-К.:Центр учбової літератури, 2009.

10. Гамаюнов В.Г. Організація праці менеджера. – Харків: Основа, 2009.
11. Герчиков В.И. Управление персоналом : работник — самый эффективный ресурс компании : учеб. пособие / В.И. Герчиков. — М. : ИНФРА-М, 2008. — 282 с. — (Высшее образование)
12. Данюк В.М., Петюх В.М. Менеджмент персоналу: навч. Посіб.- К.:КНЕУ,2006.
13. Дуракова І.Б., Родін О.А., Талтинов С.М. Теорія управління персоналом: Навчальний посібник. Випуск - Воронеж: Вид-во ВДУ, 2004. - 83 с.
14. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління /Дудкевич Т.В. - К. : Центр навчальної літератури, 2005.
15. Жариков Е. С. Психология управления. Книга для руководителя и менеджера по персоналу / Жариков Е. С. – М. , 512 с.
16. Кибанова А.Я. Управление персоналом организации: Учебник / Под ред. А.Я. Кибанова. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: ИНФРА – М., 2002.
17. Коваленко М.А. Менеджмент трудової активності працівників підприємства / М.А. Коваленко, І.І. Грузнов, Л.Є. Сухомлин. — Херсон : Олди-плюс, 2006. — 288 с.
18. Колот А. М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 1998. — 224 с.
19. Красностанова М.В., Осетрова Н.В., Самара Н.В.. Assessment Center для руководителей. Опыт реализации в российской компании. — М. : Вершина, 2007. — 364 с.
20. Кук М. Эффективный тайм-менеджмент / Кук М. – М. , 2003.
21. Марра Р., Шмидта Г. Ш. Управление персоналом в условиях социальной рыночной экономики / Под научн. ред. Р. Марра, Г. Ш. Шмидта. — М.: Изд-во МГУ, 2005. — 480 с.
22. Маслов Е. В. Управление персоналом предприятия: Учеб. пособие / Под. ред. П. В. Шеметова. — М.: ИНФРА-М НГАЭиУ; Новосибирск, 2005. — 312 с.
23. Менеджмент персоналу: Навч. посіб. / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. — К.: КНЕУ, 2004. — 398 с.
24. Обран-Лембрик Л.Е. Основи психології управління : монографія / Обран-Лембрик Л.Е. - Івано-Франківськ : „Плай”, 2002. – 426 с.
25. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління : посібник / Обран-Лембрик Л.Е. - К. : Академвидав, 2003. – 568 с.
26. Палеха Ю.І. Менеджмент персоналу: Навч. посібник. – Київ: Ліра-К, 2010.
27. Петюх В. М. Управління персоналом: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2000. — 121 с.
28. Полли Берд. Тайм-менеджмент / Берд Полли. – М. , 2003.
29. Поляков В.А. Лидер в коллективной стратегии. Формула успеха: идея – команда - реализация : практикум / Поляков В. А. – Минск, 2004. – 120 с.

30. Прищак М.Д., Лесько О.Й. Психологія управління в організації. Посібник, 2010
31. Психология управления персоналом : пособие для специалистов, работающих с персоналом / [под. ред. А.В. Батаршева, А.С. Лукьянова]. - М. : Из-во Ин-та психотерапии, 2005. – 616 с.
32. Розанова В. А. Психология управленческой деятельности / Розанова В. А.. – М. : Издательство „Экзамен”, 2003. – 192 с.
33. Скопылатов И.А., Єфремов О.Ю. Управление персоналом. Серия “Университетский учебник”. СПб, 2000. – 399 с.
34. Слиньков В. Н. Управление персоналом (практические рекоменда-ции) / Слиньков В. Н. – [2-е изд.] - К. : Алерта; КНТ, 2006. - 240 с.
35. Соціологія виховання управлінського персоналу / [Руссу В.М., Боделан Р.Б., Тенюх К.М. та ін.] ; під заг. ред. проф. Г.В.Ангелова. – Одеса : СМІЛ, 2003. - 308 с.
36. Танаев В.М. Практическая психология управления / В.М. Танаев, И.И. Карнаух. – М. : АСТ-ПРЕСС КНИГА, 2003. – 304 с.
37. Управление персоналом: Учеб. пособие для студ. экон. вузов и ф-тов / В. А. Дятлов, А. Я. Кибанов, В. Т. Пихало. — М.: ПРИОР, 1998. — 512 с.
38. Управління людськими ресурсами : філософські засади : навч. посіб. / під ред. д.ф.н., проф. В.Г. Воронкової. — К. : Професіонал, 2006. — 576 с.
39. Управління персоналом організації: Підручник / За ред. А.Я. Кибанова. - 2-е вид. - М.: ИНФРА-М, 2002. - 638 с.
40. Управління персоналом фірми : навч. посіб. / під ред. д.е.н. Крамаренко В.І., д.е.н. Холода Б.І. — К. : ЦУЛ, 2003. — 272 с.
41. Хейз Ники. Успех – один на всех : основные аспекты эффективного руководства командой / Хейз Ники ; пер. с англ. – Днепропетровск : Баменс Бизнес Букс, 2005. – 240 с.
42. Хміль Ф.І. Управління персоналом : підручник для студентів ви-щих навчальних закладів / Хміль В. Ф. - К. : Академвидав, 2006. – 488 с.
43. Ходаківський Є.І. Психологія управління : навчальний посібник / Ходаківський Є.І, Богоявленська Ю.В., Грабар Т. П. - К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 608 с.
44. Щекин Г. В. Теория кадровой политики: Монография. — К.: МАУП, 2003. — 176 с.
45. Акулов М. Г., Драбаніч А. В., Євась Т. В. та ін. Економіка праці і соціально трудові відносини. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012.– 328 с.
46. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудоі відносини: Підручник. — 5-те вид., оновлене. Затверджено МОН / Грішнова О.А.— К., 2011. — 390с.
47. Економіка праці та соціально-трудоі відносини: Навчальний посібник / Т.П.Збрицька, М.С.Татаревська, О.В. Сорока. За заг. ред. М.С. Татаревської. – Одеса: ОДЕУ, 2010 р. – 478 с.
48. Економіка праці та соціально-трудоі відносини: Навч. посіб. / За ред. Назарової. - К., 2010. - 573с.

49. Іляш О.І., Гринкевич С.С. Економіка праці та соціально-трудова відносина: навчальний посібник / О.І. Іляш, СС Гринкевич. - Київ : "Ліра-К". 2010. - 476с.

50. Ведерніков М.Д. Нормування праці: навч. посібник / М.Д. Ведерніков, О.О. Чернушкіна. – Львів : Новий світ-2000, 2011. – 372 с

51. Крайнюченко О.Ф. Нормування праці:[Електронний ресурс]: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.030505 «Управління персоналом та економіка праці» галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» ден. форми навч. /О.Ф, Крайнюченко, Я.І. Юрик. – К.: НУХТ, 2013. – 104 с.

52. Данюк В. М. та ін. Організація праці: Підручник / В. М. Данюк. – К.: Вища школа, 2009. – 460 с.

53. Оленич, Є. І. Організація праці [Электронный ресурс]: навч.-методичний посібник для самост. вивч. дисц. / Є. І. Оленич, О. М. Поплавська, С. Г. Рудакова ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Київський нац. екон. ун-т імені Вадима Гетьмана . - К. : КНЕУ, 2013. – 279 с.

54. Організація діяльності державного службовця: навчальний посібник/ О.В. Захарова, О.О. Шумаєва, В.І. Мозговий, Л.Г. Вергізова, О.П. Соловійова, Л.М. Василюшина. – Донецьк, 2013. – 342с.

55. Чайка Г. Організація праці: навчальний посібник / Галина Чайка. - К., 2007. – 420 с.

Додаток А – Рекомендована тематика курсових робіт

1. Підвищення мотиваційного впливу доплат і надбавок до заробітної плати на ефективність роботи персоналу.
2. Побудова ефективної політики використання форм і систем заробітної плати на підприємстві
3. Організація преміювання працівників в контексті сучасності
4. Удосконалення організації праці на підприємстві
5. Умови праці в організації та їх вплив на ефективність роботи персоналу
6. Удосконалення методики планування продуктивності праці в організації
7. Удосконалення планування і аналізу чисельності працівників в організації
8. Покращення режимів праці та відпочинку на підприємстві
9. Напрями підвищення професійної підготовки кадрів на підприємстві
10. Підвищення дисципліни праці на підприємстві
11. Професійний підбір кадрів і шляхи його вдосконалення
12. Аналіз і шляхи поліпшення умов праці на виробництві
13. Комплекс заходів скорочення втрат робочого часу в організації
14. Аналіз і шляхи вдосконалення використання робочого часу в організації
15. Організація та шляхи удосконалення оплати праці на підприємстві
16. Організація та шляхи удосконалення оцінювання персоналу
17. Організація та шляхи удосконалення розвитку персоналу
18. Конкурентоздатність персоналу організації та шляхи її підвищення
19. Мотивація праці керівників середнього та низового рівнів управління та шляхи її підвищення
20. Мотивація трудової поведінки працівників та шляхи її підвищення
21. Шляхи поліпшення соціально-психологічного клімату у трудовому колективі
22. Удосконалення організації роботи з кадровим резервом і планування трудової кар'єри
23. Підвищення рівня продуктивності діяльності організації
24. Напрями вдосконалення соціальної політики організації
25. Поліпшення стилів управління малими групами в організації
26. Тарифне нормування оплати праці та його ефективність
27. Ефективність активних програм сприяння зайнятості
28. Удосконалення організації праці в центрах зайнятості в умовах впровадження інновацій
29. Сприяння самозайнятості та підприємництву безробітних у центрах зайнятості
30. Договірне регулювання соціально-трудових відносин на підприємстві
31. Праця державних службовців: організація, оплата, ефективність
32. Управління персоналом в умовах реструктуризації підприємства
33. Управління персоналом на спільному підприємстві

34. Організація і оплата праці на малому підприємстві: особливості, стан, шляхи вдосконалення
35. Управління персоналом акціонерного товариства: особливості, стан, шляхи вдосконалення
36. Аналіз та оцінювання резервів продуктивності праці
37. Підвищення ефективності атестації персоналу організації
38. Людський розвиток: оцінка та шляхи розвитку
39. Соціально-трудова конфлікти в організації та методи їх вирішення
40. Соціально-трудова відносина в організації: оцінка стану та шляхи вдосконалення
41. Психотехнології у сфері управління персоналом
42. Безперервна освіта персоналу як основне джерело виховання управлінських кадрів
43. Розробка кадрової політики організації в сучасних умовах
44. Державна служба зайнятості України: сучасний стан і проблеми розвитку
45. Профорієнтаційна діяльність регіональних служб зайнятості (на прикладі окремого регіону, області, району)
46. Проблема молодіжного безробіття та шляхи її вирішення (на прикладі окремого регіону)
47. Соціальне партнерство і його вплив на зайнятість населення в Україні

Додаток Б – Зразок титульного листа курсової роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра управління персоналом та економіки праці**

Прізвище, ім'я та по-батькові студента

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни: “Управління персоналом”

на тему : “ _____ ”

Курс ____ Група _____

Науковий керівник:

_____
_____

Робота подана на
кафедру
“ ____ ” _____ 20__ р.

Робота допущена до
захисту
_____ Науковий керівник
“ ____ ” _____ 20__ р.

Робота захищена з
оцінкою _____
“ ____ ” _____ 20__ р.

_____ Голова комісії
_____ Член комісії

Чернігів 20__ р.

Додаток В – Зразок оформлення змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ОРГАНІЗАЦІЯХ.....	5
1.1 Поняття, принципи та завдання управління персоналом.....	5
1.2 Сучасні концепції управління персоналом.....	9
1.3 Нормативно-правове забезпечення процесу управління персоналом.....	13
2 АНАЛІЗ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ТЗОВ “КАРПАТИ-ЛОГІСТИК”.....	16
2.1 Організаційно-економічна характеристика ТЗОВ “Карпати-логістик”.....	16
2.2 Оцінка організації праці на підприємстві.....	20
2.3 Аналіз системи мотивації трудової діяльності ТЗОВ “Карпати-логістик”.....	25
3 УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....	29
ВИСНОВКИ.....	37
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	40
ДОДАТКИ.....	43

Додаток Г – Зразок оформлення бібліографічного опису у списку літературних джерел

Таблиця Г.1 – Приклади оформлення бібліографічних описів

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Книги: Один автор	1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. — Львів : Свічадо, 2006. — 307 с. — (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV—V ст. ; № 14). 2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. — К. : Ін-т математики, 2006. — 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59).
Два автори	1. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11).
Три автори	1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с.
Чотири автори	1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. — К. : НДІ "Укragропромпродуктивність", 2006. — 106 с. — (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи)..
П'ять і більше авторів	1. Психология менеджмента / [Власов П. К., Липницкий А. В., Луцихина И. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. — [3-е изд.]. —Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с.
Без автора	1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. — К. : Грані-Т, 2007. — 119 с. — (Грані світу).

Продовження табл. Г.1

1	2
Багатомний документ	1. Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л]. — Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005 — .— (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 1.—2005. —277 с. 2. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. — К. : НТУУ "КПІ", 2006. — 125 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с.
Препринти	1. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической, сборкой, управляемой скорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. — Х. : ННЦ ХФТИ, 2006. — 19 с. — (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр "Харьк. физ.-техн. ин-т"; ХФТИ 2006-4).
Депоновані наукові праці	1. Социологическое исследование малых групп населения / В. И. Иванов [и др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. - М., 2002. - 110 с. - Деп. в ВИНТИ 13.06.02, № 145432. 2. Разумовский В. А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. - М., 2002. - 210 с. - Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 1 5.02.02, № 139876.
Словники	1. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ, термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с.
Атласи	1. Україна : екол.-геогр. атлас : присвяч. всесвіт, дню,науки в ім'я миру та розвитку згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук, редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; Рада по вивч. продукт, сил України НАН України [та ін.]. — 7 [наук, редкол.: С. С. Куруленко та ін.]. — К. : Варта, 2006. — 217, [1] с.

Продовження табл. Г.1

1	2
Законодавчі та нормативні документи	1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань).
Стандарти	1. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. — (Національний стандарт України).
Каталоги	1. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт", 2006 — . — (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 5.— 2007.— 264 с. Т. 6. — 2007. — 277 с.
Бібліографічні показники	1. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997—2005 роки / [уклад. Кириць Б. О., Потлань О. С]. — Львів : Львів, держ. ун-т внутр. справ, 2006. — 11 с. — (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).
Дисертації	1. Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. - К., 2005. - 276 с
Автореферати дисертацій	1. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007.—20, [1] с.
Авторські свідоцтва	1. А. с. 1007970 СССР, МКИ ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). - №3360585/25-08; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. №12.
Патенти	1. Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК ⁷ Н 04 В 1/38, Н 04 J 13/00. Приемопередающее устройство / Чугаева В. И.; заявитель и патентообладатель Воронеж, науч.-исслед. ин-т связи. - № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00; опубл. 20.08.02, Бюл. №23 (II ч.).

Продовження табл. Г.1

1	2
книги, Частина періодичного, продовжуваного видання	1. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2007. — № 1. — С 25—29. 2. Чорний Д. М. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації /Д. М. Чорний // По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : (кінець ХІХ—початок ХХ ст. /Д. М. Чорний. — Х., 2007. — Розд. 3. — С 137—202.
Електронні ресурси	1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів ІІІ—ІV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. — 80 Min / 700 MB. — Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. — (Бібліотека студента-медика) — 1 електрон, опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем, вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000.— Назва з контейнера. 2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — К. : CD-вид-во "Інфодиск", 2004. — 1 електрон, опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукр. перепис населення, 2001). — Систем, вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул, екрану. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С 43. — Режим доступу до журн. : http://www.nbuv.cioiv.ua/articles/2003/03klinko.htm.

Додаток Д – Зразок оформлення таблиці

Таблиця Д.1 – Структура та динаміка майна ТзОВ “Карпати-логістик”

Найменування статей	Роки			Абсолютне відхилення (+,-) 2013 у порівнянні з		Відносне відхилення 2013 до, %	
	2011	2012	2013	2011	2012	2011	2012
	1	2	3	4	5	6	7
1 Необоротні активи, у т.ч.:	508,7	509,0	712,2	203,5	203,2	140,0	140,0
- незавершені капітальні інвестиції	508,7	508,7	692,6	183,9	183,9	136,1	136,1
2 Оборотні активи, у т.ч.:	716,5	700,6	678,5	-38	-22,1	94,7	96,8
- запаси	612,9	607,8	617,4	4,5	9,6	100,7	101,6
- товари	27,9	49,9	-	-27,9	-49,9	0	0
- дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	22,1	37,5	32,4	10,3	-5,1	146,6	86,4
- інша поточна дебіторська заборгованість	0,5	0,1	0,0	-0,5	-0,1	0	0
- грошові кошти та їх еквіваленти	53,1	5,1	0,4	-52,7	-4,7	0,75	7,8
3 Витрати майбутніх періодів	17,0	7,7	6,6	-10,4	-1,1	38,8	85,7
4 Необоротні активи та групи вибуття	0	0	0	-	-	-	-
Баланс	1242,2	1217,3	1397,3	155,1	180,0	112,3	114,8

Джерело: складено автором за даними балансів установи

Додаток Е – Зразок оформлення рисунку

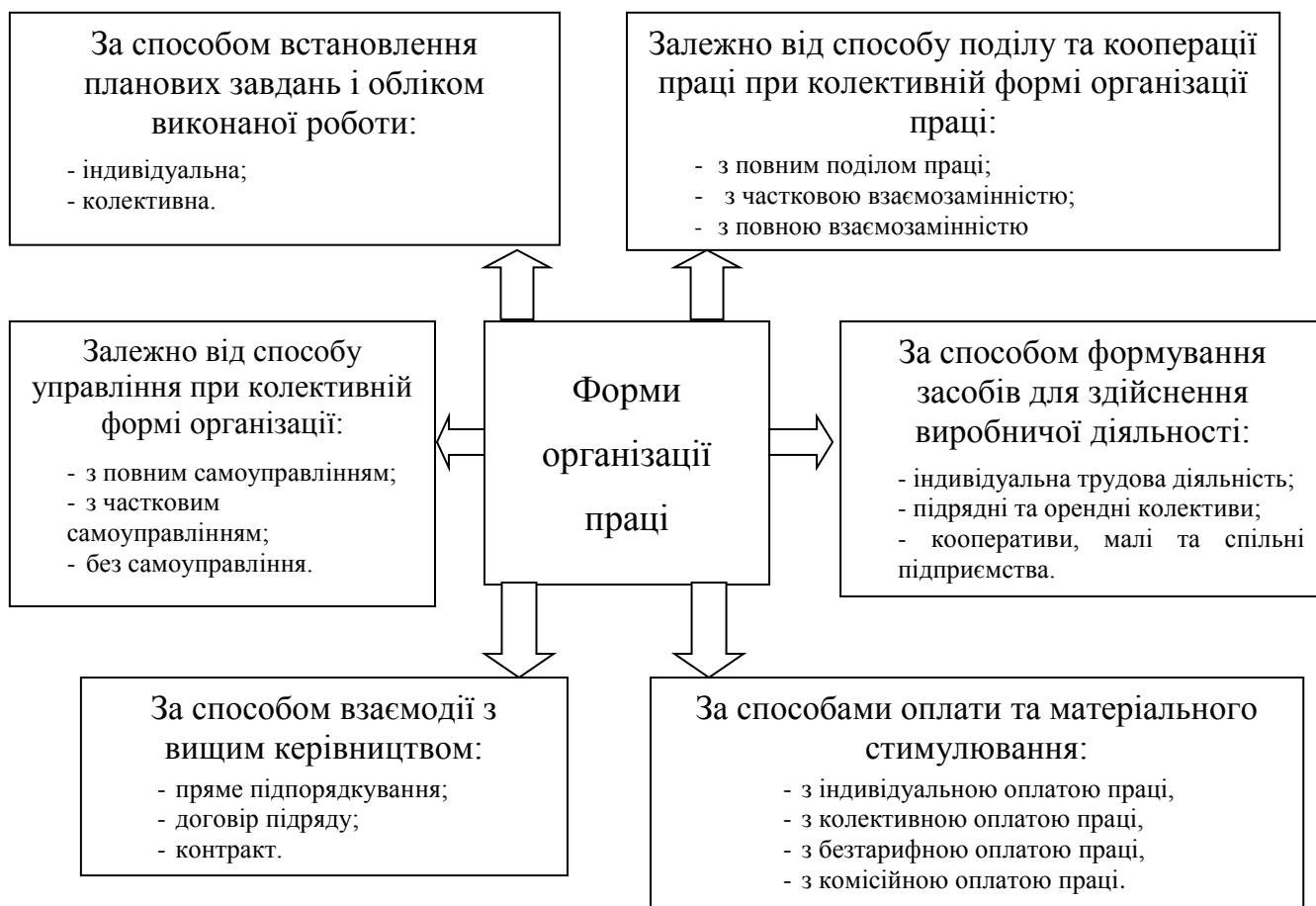

Рисунок Е.1 – Класифікація форм організації праці

Додаток Ж – Зразок відгуку на курсову роботу

**ВІДГУК
НА КУРСОВУ РОБОТУ**

з теми „ _____ ”

студента.....
_____ курсу, групи _____, спеціальності _____
Курсова робота з дисципліни „_____”
Реєстраційний № _____ дата отримання „__” ____ 20 р.
Науковий керівник _____

Актуальність обраної теми:

Об’єкт і предмет дослідження:

Структура роботи:

Основна характеристика першого розділу курсової роботи:

Основна характеристика другого розділу курсової роботи:

Основна характеристика третього розділу курсової роботи:

Характеристика висновків проведеного дослідження:

Мета дослідження : досягнута повністю (частково, не досягнута)

Завдання дослідження : виконані повністю (частково, не виконані)

Структура роботи: витримується згідно вимогам (частково відповідає вимогам, не відповідає вимогам)

Науково-теоретичний рівень роботи: високий (середній, низький)

Методичний рівень роботи: високий (середній, низький)

Характер новизни дослідження: високий (середній, низький)

Ступінь власного внеску у розробку проблеми: високий (середній, низький)

Характер зовнішнього оформлення роботи: охайний (задовільний, неохайний)

Зауваження:

Недоліки роботи:

Загалом робота заслуговує позитивної оцінки та може бути допущена до захисту

Науковий керівник _____ (підпис)

За результатами захисту робота оцінена _____

**Члени комісії _____
_____**